

Säkerhetskontroll, C1 & C1E

Körprovet börjar med att du får genomföra en säkerhetskontroll där sammankoppling av bil och släp ingår. När körprovet inleds ska dragfordonet stå bakom eller vid sidan om släpfordonet. Du ska i samband med den inledande säkerhetskontrollen koppla släpfordonet till dragfordonet.

Du ska vid behov ställa in säte, backspeglar, bilbälte och nackstöd för att få en korrekt körställning. Därefter ska en säkerhetskontroll genomföras.

I säkerhetskontrollen ska kontroll av följande alltid ingå:

- *Kopplingsanordning, katastrofbromsvajer, bromsar och elanslutning till släpfordon.*
- *Last (säkring, placering, mängd och registreringsbevis).*
- *Att dörrarna är stängda.*

Du ska dessutom kunna utföra ett slumpmässigt urval av följande kontroller:

- *styrning*
- *bromsar på dragfordonet*
- *belysning, körriktningsvisare, reflexer och signalhorn*
- *däck och fälg*
- *motorutrymme och motorns olika vätskor*
- *vindrutetorkare och spolare*
- *rutor och backspeglar*
- *varningssystem*

Förarprövaren kommer att berätta vad som ska ingå i din säkerhetskontroll och ställa frågor om ett eller flera moment i den. Du ska kunna motivera vad du har kontrollerat och varför. Du ska också kunna beskriva risker och konsekvenser vid fel och brister på fordonet samt kunna föreslå åtgärder, även om sådana fel inte har upptäckts.

Om du använder en checklista för säkerhetskontrollen får den inte innehålla instruktioner för hur kontrollen ska genomföras.

Kör säkert!

// Berny, BA Trafikskola AB

Detaljerad beskrivning av säkerhetskontroll, C1 & C1E

Kopplingsanordning, broms och elanslutningar

Kontrollera att:

- kopplingsanordningens komponenter inte är skadade eller förslitna
- löstagbar dragkrok sitter rätt och säkrad
- kopplingsmekanismen har låst och säkrat
- broms och elanslutningar kopplas på rätt sätt och att de inte släpar i marken eller riskerar att komma i kläm eller skadas
- katastrofbromswire inte är skadad och är säkert fastsatt
- kultrycket är anpassat till kombinationen

Last - säkring, placering, mängd, registreringsbevis

Kontrollera att:

- last och lastbärare är säkrad enligt föreskrifterna och att använd lastsäkringsutrustning och fästanordningar är i tillförlitligt skick
- eventuella dörrar, luckor, skåp och hållare etc. på lastbärare är stängda och i tillförlitligt skick
- inte snö, is eller stora vattensamlingar i förekommande fall ligger på fordons tak eller kapell.

Styrning

Kontrollera styr- och servofunktionen stillastående, eller under körning.

Bromsar

Utföra följande kontroller avseende bromsarna på ekipaget:

- kontroll av instrument o varningslampor för bromssystemet
- funktionskontroll av dragfordonets och släpfordonets färdbromsar
- kontroll av funktion på släpets parkeringsbroms framåt
- kontroll att katastrofbromsens vajer är fastsatt på ett trafiksäkert sätt

Belysning, körriktningsvisare, reflexer och signalhorn

Kontrollera att föreskrivna lyktor, strålkastare och reflexer finns, att de är hela och rena och att de fungerar.

Kontroll av att signalhornet på fordonet fungerar.

Däck och fälg

Kontrollera ekipagets samtliga hjul och gör bedömningar avseende mönsterdjup, slitage, lufttryck, hjulbultar samt däckens och fälgarnas kondition i övrigt.

Vätskor

Kontrollera under fordonet och reagera på eventuella läckage samt utföra nivåkontroller på broms och spolarvätska.

Vindrutetorkare och spolare

Kontrollera att vindrutetorkare och spolare fungerar och att det finns tillräckligt med spolarvätska.

Rutor och speglar

Kontrollera att fordonets rutor och speglar är hela och rena samt att speglarna är anpassade till fordonskombinationen och riktigt inställda.

Varningssystem

Kontrollera fordonets instrument och varningslampor och reagera på eventuella signaler, felmeddelanden eller avvikelser.

Frågeställningar efter genomförd säkerhetskontroll, C1 & C1E

Efter genomförd säkerhetskontroll ställer förarprövaren frågor inom ett eller flera av de i kontrollen ingående momenten. Syftet med frågeställningarna är att klargöra din förståelse för risker och konsekvenser samt värdera dina förslag på åtgärder vid fel och brister.

Nedan anges exempel på infallsvinklar/riktlinjer till motiverande och förklarande frågeställningar knutna till säkerhetskontrollen.

Följande två infallsvinklar gäller för samtliga delmoment

- Förklara och motivera det som ingår i säkerhetskontrollen
- Risker, konsekvenser och förslag på åtgärder vid fel och brister

Kopplingsanordning, broms och elanslutningar

- Kunna ta fram rätt kultryck för aktuell kombination
- Risker och konsekvenser med felaktigt kultryck
- Skötsel av olika kopplingstyper (friktionskoppling och vanlig kulhandske)

Last* - säkring, placering, mängd, registreringsbevis

- Grundkraven för säkring av last
- Lastfördelningens betydelse för säkerheten och riskerna med lastförskjutning
- Kunna utläsa ett spännbands brottsstyrka/tillåtna belastning
- Visa hantering/kunna hantera använd lastsäkringsutrustning
- Kunna motivera att last på aktuellt provfordon är säkrad enligt bestämmelserna
- Med hjälp av TYA:s lathund ”Lastsäkring vid transport på landsväg” eller motsvarande, kunna beskriva principen för beräkning av ett enkelt lastfall med glidrisk

* Vid momentet ”Last” tillhandahåller förarprövaren vid behov TYA:s lathund eller motsvarande hjälpmedel.

Bromsar

- Risker med för slitna bromsar eller läckage
- Risker med utebliven dämpfunktion i påskjutsbromsen
- Risker med backautomatiken vid parkering i motlut
- Risker med fel eller ingen fastsättning av katastrofbromswire

Däck och fälg

- Koppling mellan lufttryck och miljö
- Krav för däck, sommar- och vinterväglag
- Risker och åtgärder efter hjulbyte (behov av efterdragning)

Utifrån uppgifter i registreringsbevis utläsa

- gällande körkortskrav för ekipaget
- ekipagets tillåtna lastvikt (fördelning dragfordon/släpvagn, kultryck)
- dragfordonets maximala släpvningsvikt
- ekipagets tillåtna sammanlagda bruttovikt